

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

ofelya
arthur
rimbaud

yayına hazırlayanlar:
fahri özdemir / faruk sur

Islık Yayınları: 63
Şiir Serisi: 24

Ofelya / Arthur Rimbaud
(*Poemes Selectionnes*)

ISBN 978-605-9018-56-2

Yayına Hazırlayan
Faruk Sur / Fahri Özdemir

Desenler
Ali Kotan

Genel Yayın Yönetmeni
Fahri Özdemir

Görsel Yönetmen
Kağan Batır

© Islık Yayınları, 2018, İstanbul
(Bütün hakları saklıdır)

Birinci Baskı: Nisan 2018 / İstanbul

Dizgi
Islık Yayınları

Baskı ve Cilt
Metro Matbaacılık Ltd. Şti.
Yahya Kemal Beyatlı Caddesi, No 94 Begos 3. Bölge
Buca / İzmir

Islık Yayınları
Emniyetevler Mahallesi, Ötügen Sokak, No: 4 / B
4. Levent / İstanbul

ARTHUR RİMBAUD

OFELYA

YAYINA HAZIRLAYAN
FARUK SUR / FAHRI ÖZDEMİR

Arthur Rimbaud.

*“Yeter, yeter ağladıklarımı; artık doymuşum
Fecre, aya, güneşe; hepsi acı, boş, dipsiz,
Aşkın acılığı dolmuş içime sarhoşum;
Yarışın artık bu tekne, alsın beni deniz”*

DUYUM

Mavi yaz akşamları, patikalarda, dalgın,
Gideceğim, sürtüne sürtüne buğdaylara.
Ayaklarımda ıslaklığı küçük otların;
Yıkasın, bırakacağım başımı rüzgâra.

Ne bir şey düşünecek, ne bir laf edeceğim;
Ama sonsuz bir sevgi dolduracak içimi.
Göçebeler gibi, uzaklara gideceğim;
Mes'ut, sanki yanımda bir kadın varmış gibi.

(Türkçesi: Orhan Veli KANIK)

SANSASYON

Ekili tarlalardan mavi bir yaz akşamı
İnce otlar üstünden yollara düşeceğim.
Dalmışım, bir serinlik alacak tabanımı.
Havalansın saçlarım yele koyvereceğim.

Düşünmeyeceğim hiç, tek söz etmeyeceğim.
Beni yüceltecektir bitmez tükenmez sevi
Başboş, uzaklarda eriyip gideceğim
Doğayla mutluyum ben, sanki kadınla gibi.

(Türkçesi: Faruk SUR)

HİS

Gezineceğim mavi yaz akşamları patikalarda,
Ezerek cılız otları, benekli buğdaylar arasından
Dalgın, serinliğini hissedeceğim ayaklarımda!
Açık başımı terkedeceğim yıkanmaya rüzgâra!

Konuşmayacağım, asla düşünmeyeceğim
Fakat hudutsuz bir aşk kaplayacak benliğimi;
Ve ben bir çingene gibi, uzağa, çok uzağa gideceğim
Tabiatın koynunda bir kadınla yaşar gibi.

(Türkçesi: Oğuz ARIKANLI)

OFELYA

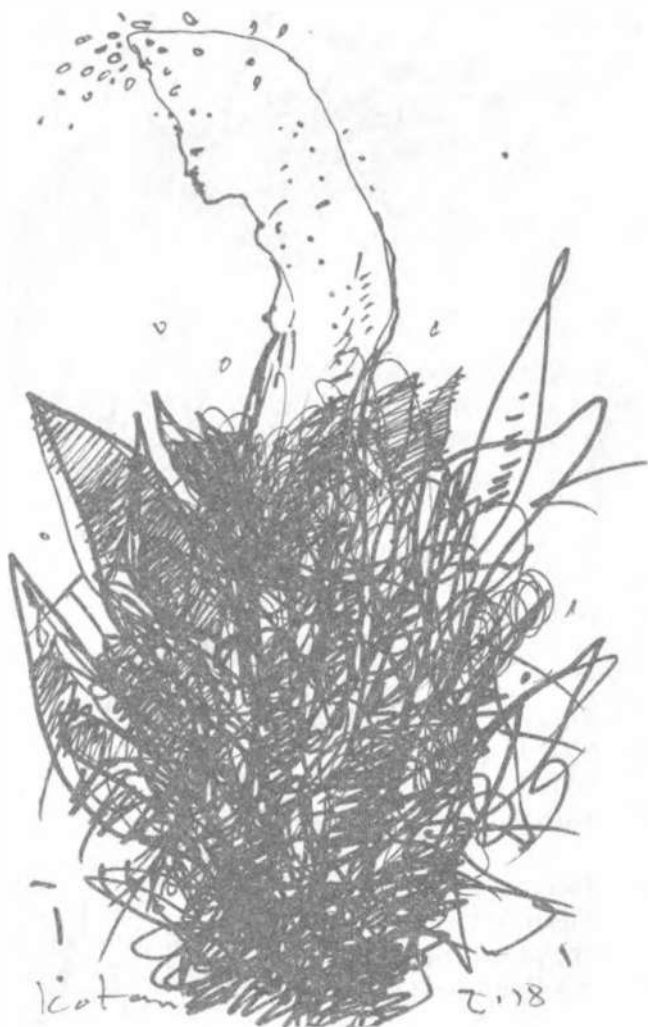
Yıldızların vurduğu durgun, karanlık suda
Beyaz Ofelya, büyük, beyaz bir zambak gibi,
Gelin esvapları içinde dalgalanmada.
Uzak ormanda yerlilerin gürültüleri.

Mahzun Ofelya, beyaz bir tayf gibi, yıllardır
Dolaşır bu siyah nehrin suları içinde.
Deliliği içinde bir şarkı mırıldanır,
Bir çocukluk şarkısı, akşam serinliğinde.

Rüzgâr göğsünü öper ve açar yaprak yaprak
Sularda ağır ağır savrulan etekleri.
Söğütler omuzlarına sarkar ağlaşarak,
Hülyalı alınına eğilir su çiçekleri.

Dört bir yanına üzgün nilüferler dizilir.
Uykudaki bir ağaç uyanır zaman zaman;
Bir yuvadan küçük bir kanat sesi yükselir;
Sihirli bir şarkı gelir altın yıldızlardan!

(Türkçesi: Orhan Veli KANIK)

OFELYA

I

Yıldızların vurduğu karanlık, durgun suda
Beyaz Ofelya iri bir zambak gibi yüzer,
Ağır ağır gider iri tüller altında.
Uzak ormanlardan avcı sesleri iner.

Mahzun Ofelya, beyaz tayf gibi yıllar yılı,
Gezer bu uzun karanlık nehrin üzerinde.
Gene yıllar yılı onun tatlı çılgınlığı,
Şarkısını söyler akşam melteminde.

Rüzgâr göğsünü öper de katmer katmer açar
Yavaşça sulara salınan o etekleri.
Söğütler omuzlarında titreşerek ağlar;
Eğilir hülyalı alnına saz demetleri.

Nilüferler dört yanına durmuş iç çekişir,
Uyuyan ağaçta sarsar bir yuva bazan.
İşte ordan hafif bir kanat sesi yükselir:
Esrarlı bir şarkı damlar altın yıldızlardan.

II

Ey solgun yüzlü Ofelya! Kar misali dilber!
Hırçın bir nehirde öldün, çiçeği burnunda.
Norveç'in heybetli dağlarından esen yeller,
Sana bahşetmişti sert hürriyetten usulca.

İşte bir rüzgâr, бүkerken uzun saçlarını
Garip sesler yaratırdı hülyalı ruhunda
Nasıl dinlerdi kalbin o tabiat şarkısını
Gecelerin altında, ağaç uğultusunda...

Hırçın denizlerin sesi, sonsuz gürlemesi,
Kamçı vururdu o senin saf, tatlı gönlüne.
Mert ve şaşkın bir süvari, bir zavallı deli,
Geldi bir nisan sabahı, diz çöktü önüne.

Gök! Aşk! Hürriyet! Ne rüya, ey sefil çılgınlık,
Eriyip gidiverdin ateşteki kar gibi.
Engin hayallerin boğdu konuşmanı artık,
Köretti korkunç sonsuzluk mavi gözlerini.

III

Ve şair der ki, gece yıldızların altında,
Gelip ararmışsın, kopardığın çiçekleri.
Bir de bakar ki beyaz Ofelya, yatmış suda,
Yüzüyor uzun tülleriyle, iri bir zambak gibi.

(Türkçesi: Vedat ÜRETÜRK)

OFELYA

I

Yıldızların uyuduğu durgun kara suda
İri bir zambak gibi dalgalanır durur
Uzun tüller içinde, hafiften, ak Ofelya
– Ve uzak ormanlarda av boruları vurur.

Bin yıldan fazladır dolaşır mahzun Ofelya
Ak bir hayal gibi kara ırmağın yüzünü.
Bin yıldan fazladır hafif akşam rüzgârıyla
Fısıldar çılgınlığın yanık türküsünü.

Sularda dalgalanan upuzun duvağını
Açar, çiçekler gibi, göğsünü open rüzgâr;
Ağlar salkım söğütler, omuzunda saçları,
Geniş, düş yüklü alnına eğilir kamışlar.

İç çeker çevresinde kırılan nilüferler;
Bakarsın, uyuyan bir ağaçta yuvalanan
Bir kuşu uyandırmış, kuş kanatçığını silker:
Giz dolu bir şarkı iner altın yıldızlardan.

II

Solgun Ofelya! Güzel Ofelya karlar kadar!
Azgın bir ırmakta buldun çocukça ölümünü!
Norveç'in büyük dağlarından inen rüzgârlar
Sana keskin bir özgürlükten söz etmişti çünkü;

Çünkü bir yel esmez mi gür saçlarını büken,
Garip yankılarla dolardı düşlere dalmış ruhun;
Yakınan ağaçtan, göğüs geçiren geceden
Yaradılış'ın sesiydi yüreğinde duyduğun;

Vururdu çünkü homurtusuyla azgın deniz
Fazla insan, fazla yumuşak çocuksu yüreğine
Ve bir nisan sabahı çılgın bir atlı sessiz,
Oturdu, solgun ve güzel, dizinin dibine.

Ozan der: Gündüz derdiğin çiçekleri gece,
Gelip aranıssın yıldızların ışığında;
Görmüş; salınır durur uzun tüller içinde
İri bir zambak gibi sulara ak Ofelya.

Gökyüzü! Aşk! Özgürlük! Bu ne düştür,
hev çılgın çocuk,
Kora düşmüş kar gibi eritip bitirmiş seni!
Gördüğün büyük hayallerle dilin tutuk...
Ve korkunç sonsuzluk ürkütmüş mavi gözlerini!

(Türkçesi: Hüseyin DEMIRHAN)

kotan 2.18

VADİDE UYUYAN

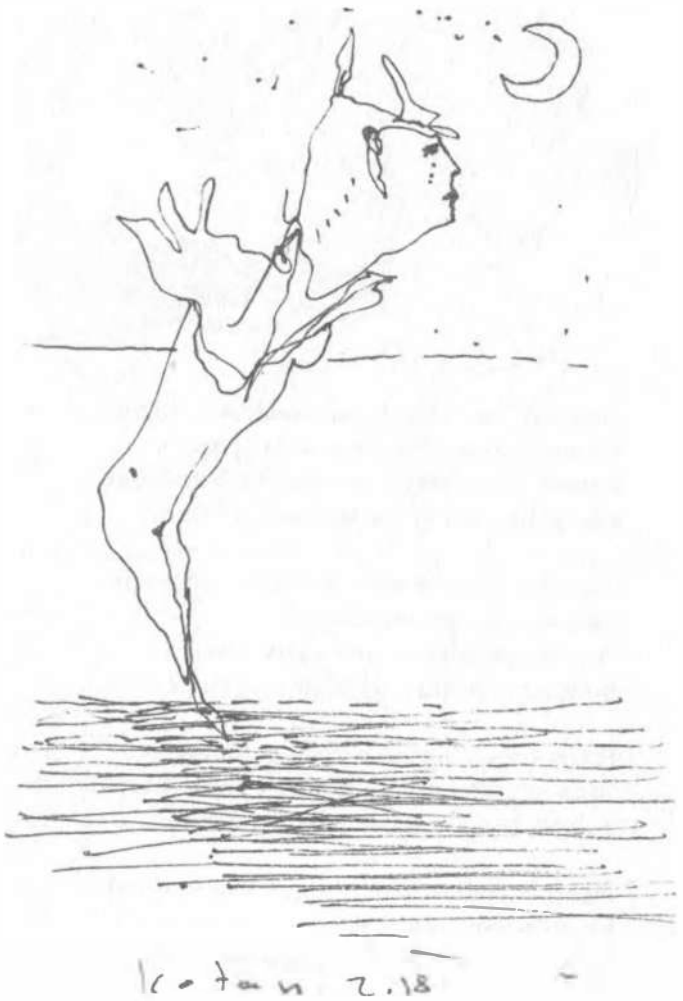
Yemyeşil bir çukurda bir ırmak akar çılgın,
Gümüş paçavraları takıp suda otlara.
Burada güneş parlar üstünde mağrur dağın;
Küçük bir vadi ki bu, köpürür ışıklarla.

Genç bir asker uyuyor, kasketsiz, ağzı açık,
yıkanır mavi derelerde ensesi.
O yeşil yatağına sel gibi yağar ışık,
Bulutların altında, devrilmiş, uçmuş benzi.

Hasta çocuklar gibi uykuda gülümsüyor.
Ayakları zambaklar içinde; askercik üşüyor,
Tabiat, beşiğinde salla onu, sıcacık sar!

Burun kanatları artık, ürpermiyor korkuyla;
Eli göğsünde, sakın, güneşte dalmış uykuya
Yalnız sağ yanında iki kırmızı delik var.

(Türkçesi: Hüseyin DEMİRHAN)

SERSERİLİĞİM

Gidip dururdum artık, delik cepte ellerim,
Paltom sanki ideal oluverir de, o da.
İşte o ilham, ben köle, gök altında giderdim
Ah! Ne derin aşklar hayal ederdim, orada.

Biricik pantolonumda bir delik kocaman
Düzerdim ben garip Keloğlan, yolda kafiye.
Dübbü Ekber'e kurulurdu evim o zaman
Bir tatlı hışırtısı yıldızlarımın gökte.

Yol kenarına oturmuş, dinlerdim onları,
O haz duyduğum şirin Eylül akşamlarını,
Alnımda şebnem, bağlardaki üzümler gibi,

Acayip gölgelerde kafiyeler düzerken,
Eski delik pabuçlarımın lastiklerini ben
Gererdim ayağımdan kalbime lirler gibi

(Türkçesi: Vedat ÜRETÜRK)

SARHOŞ GEMİ

Ölü sularından iniyordum nehirlerin
Baktım yedekçilerim iplerimi bırakmış;
Cırlak kızıl derililer, nişan almak için
Hepsini soyup alaca direklere çakmış.

Bana ne tayfalardan; umurumda değildi
Pamuklar, buğdaylar, Flemenk ve İngiltere;
Bordamda gürültüler, patırtılar kesildi;
Sular aldı gitti beni can attığım yere.

Med zamanları, çılgın çalkantılar üstünde,
Koştum bir çocuk beyni gibi sağır, geçen kış
Adaların karalardan çözüldüğü günde
Yeryüzü böylesine allak bullak olmamış.

Denize bir kasırgayla açıldı gözlerim;
Ölüm kervanı dalgaları kattım önüme;
Bir mantardan hafif, tam on gece, hora teptim:
Bakmadım fenerlerin budala gözlerine.

Çocukların bayıldığı mayhoş elmalardan
Tatlıydı çam tekneme işleyen yeşil sular;
Ne şarap lekesi kaldı, ne kusmuk, yıkanan
Güvertemde; demir, dümen, ne varsa târûmar.

O zaman gömüldüm artık denizin şiirine,
İçim dışım süt beyaz köpükten, yıldızlardan;
Yardığım yeşil maviliğin derinlerine
Bazan bir ölü süzülürdü, dalgın ve hayran.

Sonra birden mavilikleri kaplar meneviş
Işık çağıltısında, çılgın ve perde perde.
İçkilerden sert, bütün musikilerden geniş
Arzu, buruk ve kızıl, kabarır denizlerde.

Gördüm şimşekle çatlayıp yarılan gökleri,
Girdapları, hortumu; benden sorun akşamı,
Bir güvercin sürüsü gibi savrulan fecri.
İnsana sır olanı, gördüğüm demler oldu.

Güneşi gördüm, alçakta, kanlı bir âyinde;
Sermiş parıltısını uzun, mor pıhtılara.
Eski bir dram oynuyor gibiydi, enginde,
Ürperip uzaklaşan dalgalar, sıra sıra.

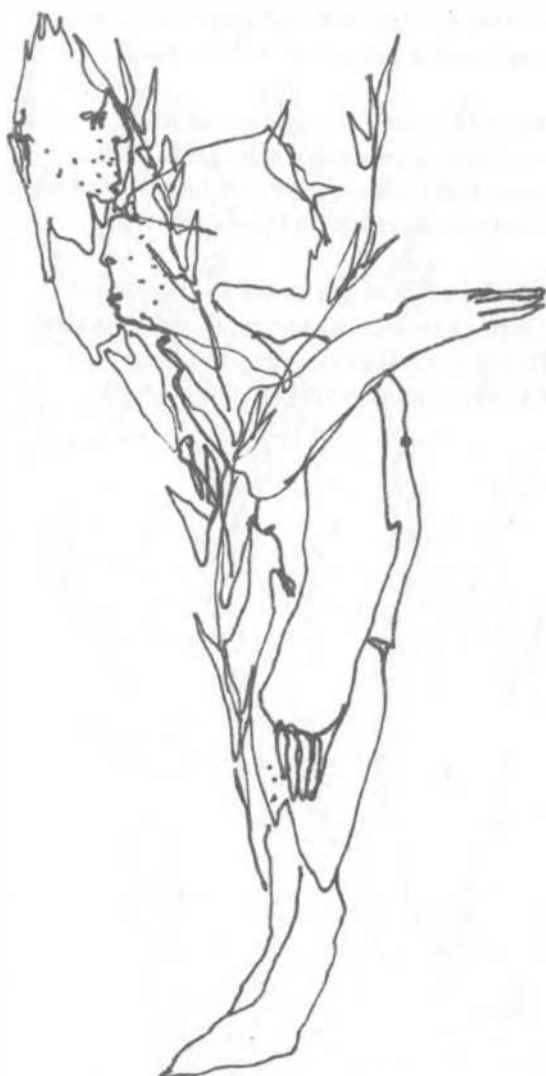

K-T-N 7.18

Yeşil geceyi gördüm, ısıt ısıt karları;
Denizin beyaz öpüşler çıkar gözlerine;
Uyanır, çın çın öter fosforlar, mavi, sarı;
Görölmedik özsular akar döne döne.

Azgın boğalar gibi kayalara saldıran
Dalgalar aylarca sürükledi durdu beni;
Beklemedim Meryem'in nurlu topuklarından
Kudurmuş denizlerin imana gelmesini.

Ülkeler gördüm görölmedik, çiçeklerine
Gözler karışmış, insan yüzlü panter gözleri
Büyük ebemkuşakları gerilmiş engine,
Morarmış sürüleri çeken dizginler gibi.

K. A. N. 7.18

Bataklıklar gördüm, geniş, fıkır fıkır kaynar;
Sazlar içinde çürür koskoca bir ejderha,
Durgun havada birdenbire yarılr sular,
Enginler şarıl şarıl dökülür girdaplara.

Gümüş güneşler, sedef dalgalar, mercan gökler,
İğrenç leş yığınları, boz-bulanık koylarda;
Böceklerin kemirdiği dev yılanlar düşer.
Eğrilmiş ağaçlardan simsiyah kokularla.

Çıldırırdı çocuklar görseler mavi suda
O altın, o gümüş, cıvıl cıvıl balıkları.
Yürüdüm beyaz köpükler üstünde, uykuda;
Zaman zaman kanadımda bir cennet rüzgârı.

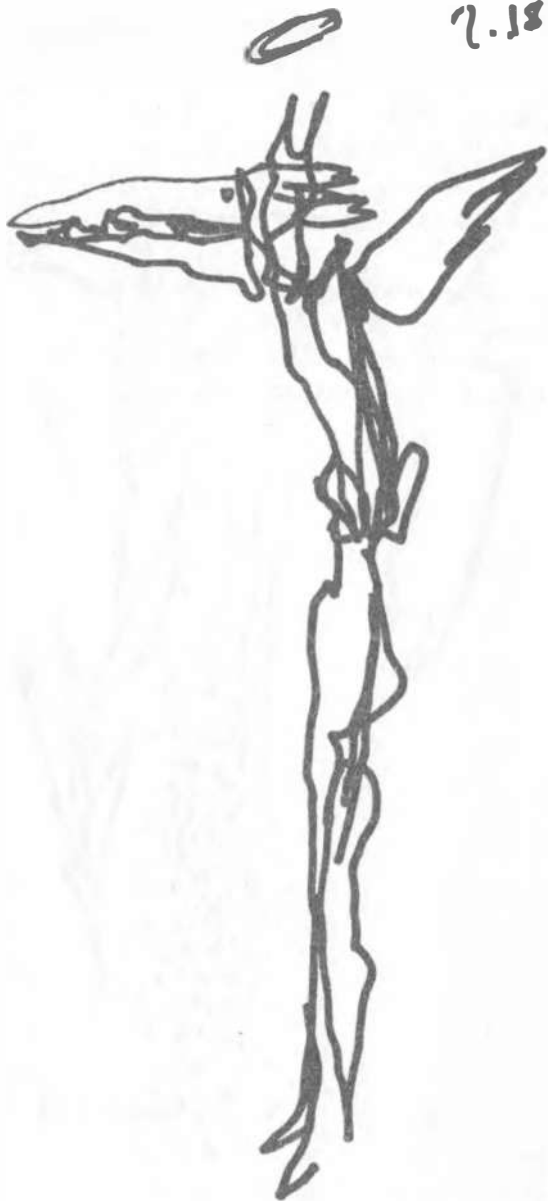
k. tan 2.17.

Bazan doyardım artık kutbuna, kıtasına;
Deniz şıpır şıpır kuşatır, sallardı beni;
Garip sarı çiçekler sererdi dört yanıma;
Duraklar kalırdım diz çökmüş bir kadın gibi.

Sallanan bir ada, üstümde vahşi kuşların
Bal rengi gözleri, çığlıkları, pislikleri;
Akşamları, çürük iplerimden akın akın
Ölümler inerdi uykuda gerisin geri.

İşte ben o yosunlu koylarda yatan gemi
Bir kasırgayla atıldım kuş uçmaz engine;
Sızmışken kıyıda, sularla sarhoş; gövde mi
Hanza kadırgaları takamazken peşine.

7.18.

Büründüm mor dumanlara, başıboş, derbeder,
Delip geçtim karşımdaki kızıl semaları;
Güvertemde cins şaire mahsus yiyecekler;
Güneş yosunları, mavilik meduzaları.

Koştum, benek benek ışıkla sarılı teknem,
Çılgın teknem, ardımda yağız denizatlari;
Temmuz güneşinde sapır sapır dökülürken
Kızgın hunilere koydu mavi gök katları.

Titredim uzaklardan geldikçe iniltisi
Azgın behemotların, korkunç Maelstromların.
Ama ben, o mavi dünyaların serserisi
Özledim eski hisarların Avrupa'nın.

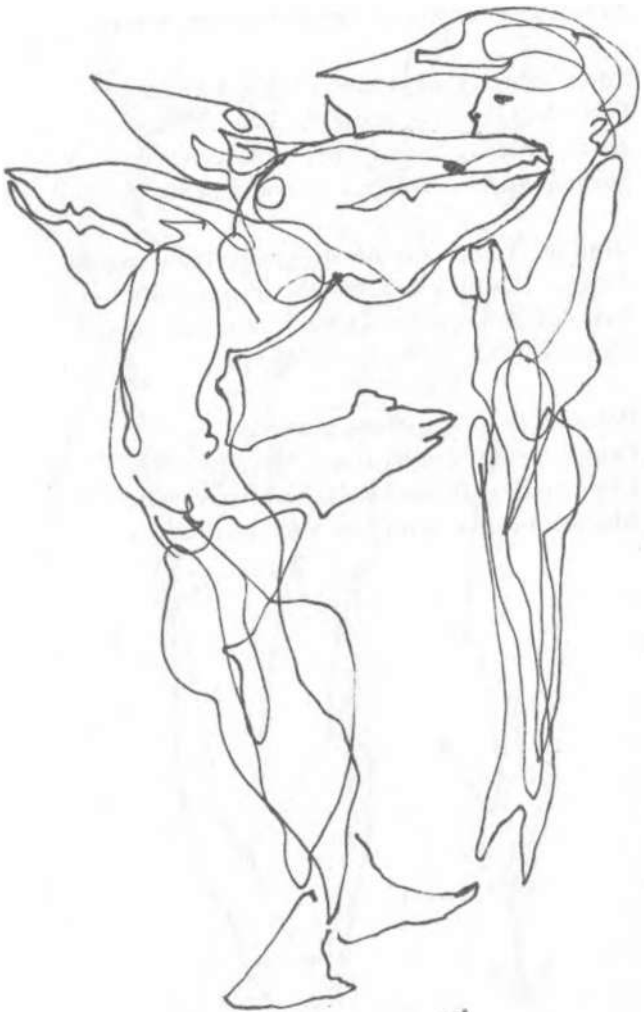
Yıldız yıldız adalar, kıtalar gördüm; coşkun
Göklerinde gez gezebildiğin kadar, serbest.
O sonsuz gecelerde mi saklanmış uyursun
Milyonlarla altın kuş, sen ey Gelecek Kudret.

Yeter, yeter ağladıklarım; artık doymuşum
Fecre, aya, güneşe; hepsi acı, boş, dipsiz,
Aşkın acılığı dolmuş içime, sarhoşum;
Yarılısın artık bu tekne, alsın beni deniz.

Gönlüm Avrupa'nın bir suyunda, siyah, soğuk,
Bir çukurda birikmiş, kokulu akşam vakti;
Başında çömelmiş yüzdürür mahzun bir çocuk,
Mayıs kelebeği gibi kâğıt gemisini.

Ben sizinle sarmaş dolaş olmuşum,
Pamuk yüklü gemilerin ardında gezemem;
Doyurmaz artık beni bayraklar, bandıralar;
Mahkûm gemilerinin sularında yüzemem.

(Türkçesi: Sabahattin EYUBOĞLU)

K. T. 17 7.18

SESLİLER

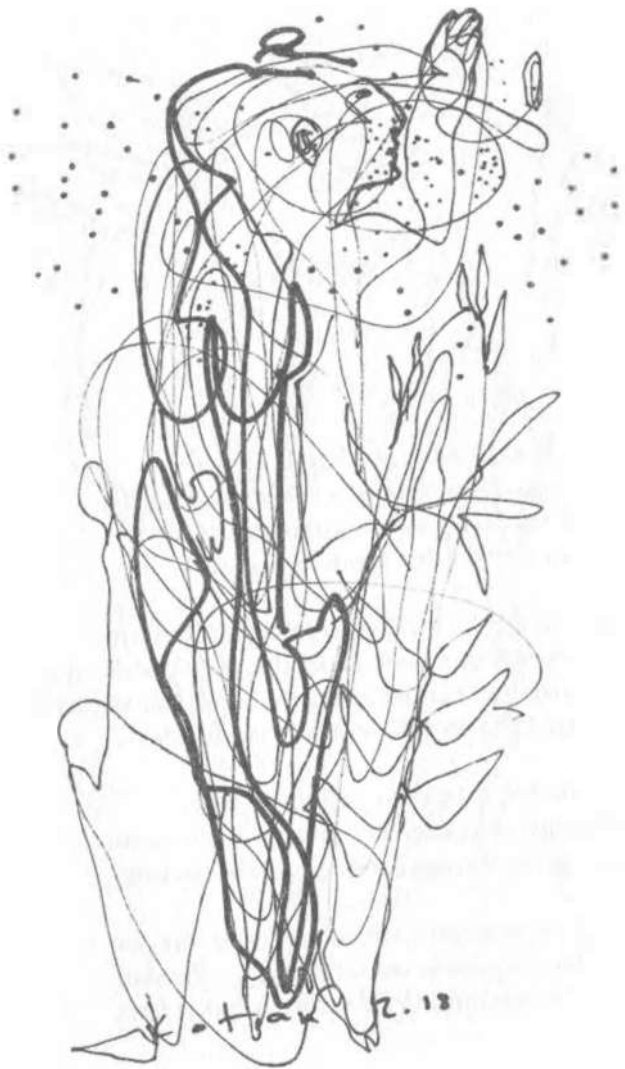
A kara, E ak, I kırmızı, U yeşil, O mavi:
Sesliler: gizli künyelerinizi söyleyeceğim size;
A, vınl vınl o iğrenç pis kokular üstünde
Parlayan sineklerden tüylü kara entari;

Gölge koyları; temizliği buharların, çadırların E:
Kibirli buzul mızrakları, ak krallar, taşsal çiçek ürperişleri;
I, kırmızılar, tükürülmüş kan ve esriklikler ki tövbeli,
Güzel dudakların gülüvermesi öfke içinde.

U, çevrimler, çalkantısı yeşil denizlerin
Erinci hayvan yayılmış çayırların ve simyanın
Vergili geniş alınlara attığı çizgilerin rahatlığı

O, mahşer gürültüsü, üfürülen kutsal Sûr'dan;
Meleklerden geçmiş sessizlikler Dünyalardan,
– Sen, Omega, onun gözlerinin menekşe ışını!

(Türkçesi: Cemal SÜREYA)

CEHENNEMDE BİR MEVSİM

Aldanmıyorsam bir zamanlar hayatım, önüne bütün gönüllerin açıldığı, yoluna bütün şarapların döküldüğü bir şölendi.

Bir akşamdı dizime oturttum Güzelliği – Terslik edecek oldu – İler tutar yerini bırakmadım ben de.

Bayrak açtım adalete karşı.

Aldım başımı kaçtım. Ey büyücüler, size ey bahtsızlık, ey nefret, hazinem size emanet.

Azmettim, söndürdüm içirimde insan ümidi adına ne varsa. Bir yırtıcı hayvan amansızlığıyla atıldım üzerlerine boğayım diye cümle sevinçli.

Cellatlara seslendim, ısırayım diye ölürken mavzerlerin kabzalarını. Seslendim salgınlara, boğsunlar istedim, kan içinde, kum içinde beni. Tanrı bildim musibeti. Gırtlığıma kadar battım çamurlara. Cürmün ayazında kurundum. Hop oturup hop kaldırdım çılgınlığı.

Bana baharın getirdiği bir iğrenç budala kahkahasıydı.

Derken az önce işte, birde baktım ki kıkırdamak üzereyim; aklıma eski şöenin anahtarlarını aramak geldi, dedim belki de yeniden heveslenirim.

Hayr'mış meğer o anahtarın adı. – Anlaşılmış ben bir düşteymişim.

“Sen canavar kalacaksın...” falan filan... Atıp tutmaya başladı başıma bu şirin hasırları ören şeytan. “Ölümüne sürsün cümle iştahın, bencilliğin, cümle bağışlanmaz günahın.”

Ah canıma yetti arttı. – Kuzum şeytan, nolur daha bir öfkesiz bakıver de benden yana ufak tefek, yolda kalmış alçaklıklar varadursun, sen ki yazar da tasvir, öğreticilik vergilerinin yokluğuna vurgunsun, senin için kopardım lanetli gün defterimden bu uğursuz yaprakları.

(Türkçesi: Can YÜCEL)

KÖTÜ KAN

O Galli atalarımdan açık mavi bir göz kaldı bana, dar bir kafayla, savaşmada beceriksizlik kaldı bir de. Onlar kadar yaban bulmuyorum giyimimi, ama yağlamıyorum saçlarımı.

Hayvan yüzücüleriydi Galliler, zamanlarının en berbat bitki yakıcılarıydılar.

Onlardan bende büyüünün aşkı kaldı, putperestlik kaldı, oh, tüm kötülükler, kızgınlık şehvete düşkünlük, güzelim şehvete düşkünlük – hepsinin üstünde yalan ve uyuşukluk kaldı.

Nefret ediyorum tüm uğraşlardan. Ustayla işçi, tüm köylüler, iğrenç. Kalem tutan el, sapan tutan ele gidiyor. Bu ne el çağı böyle? Ben hiç bir zaman sahip olamayacağım elime. İlk kez insanı çok uzağa götürüyor bu uğraşlar. Dilenciliğin dürüstlüğü üzüntüden çıldırtıyor beni. Katiller, iğdiş edilen gibi mide bulandırıyor; dokunulmamış ben, bu da önemli değil benim için.

Kim benim şu dilimi bunca hayın yaptı ama? Kim güttü böylesi tembelliğimi koruyacak biçimde? Bedenimden bile anlamadan, bir kaplumbağadan daha tembel yaşadım her yerde. Her çocuğunu tanıdım birtakım ailelerin, ama yoktu bir aile içlerinde, benimkine benzeyen, öylesine insan haklarına inanmış onu öylesine belirtmiş, bunu; hiç bir aile.

Fransa tarihinin her bir noktasında ardılarım olsaydı!

Ama hayır, hiçbir şey!

Herkes belirtmişti bana aşağılık bir ırktan geldiğimi. Hiç bir zaman anlamam başkaldırmayı. Irkım da ayaklanmadı hiç talan etmek için ortalığı, kurtların öldürmedikleri hayvanlara yaptıkları gibi, hiç.

Fransa tarihini ansıyorum, Kilisenin büyük kızı, kutsal toprağın üstünde yolculuklar edebilirdim serserice, kafamda sovabe'larla dolu yollar, Bizans görünümleri, Kudüs'ün surları, Meryem'in mezhebi, içimdeki binlerce dinsiz periler evreni içinde uyanıyor çarmıha gerilene gösterilen duyarlık. – Oturuyorum, ayağımın altında dikenler, kırılmış bir küpün üstünde oturuyorum güneşin kemirdiği bir duvarın dibinde. Çok sonra, Germen süvarisi, Almanya gecelerinde konaklıyorum.

Ah, işte gene; kızıl bir orman meydanında Yahudiler'in gününü kutluyorum, ihtiyarlarla çocuklarla elele oynayıp.

Ne Hıristiyanlığı anımsıyorum artık, ne de bu dünyadan ötesini. Görmüyorum kendimi bu geçmişte. Ama hep yalnız; ailesiz; giderek herhangi dilden konuşacağı-mı bile bilmeden. Kendimi hiç İsa'nın meclisinde görmedim, ne de o İsa'nın temsil ettiği tanrıların meclisinde.

Geçen yüzyıl neydim: bulamıyorum bugün kendimi. Serserilik yok artık, belirsiz savaşlar yok. Bu aşağılık ırk her şeyi örttü. Halk, akıl, ulus, bilim dendiği gibi.

Bilim! Ah, bilim! Yeniden başlanıyor durmadan. Beden için, can için – yol harçlığı – elde tıpla, bilgeseverlik var. Kocakarı ilaçları ve derlenen halk türküleri. Ve prenslerin eğlenceleri ve yasak ettikleri cümbüşler. Coğrafya, kozmografya, mekanik, kimya.

Bilim, yeni soyluluk! Gelişme. İlerliyor dünya. Niçin dönmesin?

Çoğunluğun düşüdü bu; akla doğru gidiyoruz. Birer kehanet oluyor söylediklerim. Anlıyorum, kendimi dinsizce kelimeler kullanmadan anlatamayacağım için de susmak istiyorum.

(Türkçesi: Ferit EDGÜ)

CEHENNEM GECESİ

Korkunç bir zehir yudumladım. – Kutlansın üç kez bu bana ulaşan öğüt! – Bağırsaklarım yakıyor beni. Zehrin acısı yakıp kavuruyor her yanıma, biçimsizleştiriyor, yıkıyor beni. Geberiyorum susuzluktan, boğuluyorum, bağıramıyorum. Cehennem bu, her zamanki acı! Nasıl da yükseliyor ateş. Yanıyorum, gerektiğinde yanıyorum, hadi ordan iblis!

Sezinler gibi olmuşum, iyiliğe mutluluğa dönmeyi, kurtuluş. Anlatabilir miyim size bu güzelim düşü? Cehennem havasının ilahilere dayanası yok! Milyonlarca güzelim yaratıklardı bu, tinsel konser, güç ile barış, soy-lu istekler, ne bileyim ne daha?

totan 2.18

Soylu istekler!

Ve daha yaşamdır bu! – Hiç bitmeyecekse bu kargınma! Kendi kendini sakatlamak isteyen bir kargınmış değil midir? Cehennemde sanıyorum kendimi, ordayım demek. Din derslerinin sonucu bu. Vaftizimin tutsağım ben. Anam-babam, benim mutsuzluğumu yapan sizlersiniz, Kendi mutsuzluğunuzu yapan da sizsiniz. Zavallı suçsuz! – Cehennem bir b... yapamaz tanrısızlara. – Yaşamdır bu daha! İlerde daha da derin olacak kargınmanın tadımları. Bir suç, çabuk bir suç, düşünüyorum hiçliğe, insanlık yasalarıyla.

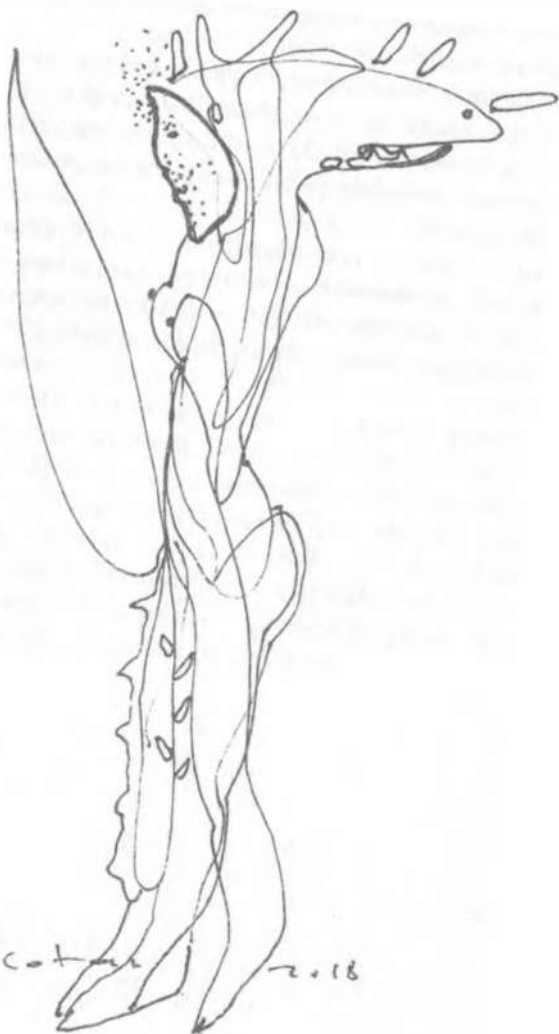
Kes sesini, ama kes sesini... Utanmadır bu, takaza, burda: bu ateşin soysuz olduğunu söylüyor Şeytan, berbatça alıklığından söz ediyor kızgınlığımın. Yeter! Yeter artık! Bu söylenip duran yanlışlıklar bana, tılsımlar, yalancı kokular, çocukça ezgiler. – Ve benim gerçeği elimde tuttuğumu söylemek, doğruluğunu gördüğümü; sağlıklı, hapsedilmiş bir yargım var, hazırım onu geliştirmeye... – Gurur! Kusuyor kafamın derisi. Acı Tanrım! Acı! Korkuyorum. Susuzum, çok susuzum. Ah! Çocukluk, ot, yağmur, taşların üstündeki göl, çan kulesi on ikiyi vururkenki ayışığı... O saatte çan kulesindedir şeytan. Meryem. Sainte Vierge... Çığırınma bu alıklıktan.

Orada namuslu canlar değil mi benim iyiliğimi isteyenler?.. Gelin... Ağzımın üstünde bir yastık, duymuyor kimseler beni, bir görüntüden başka bir şey değil bunlar. Sonra, hiç kimsenin bir başkasını düşündüğü yok. Küf kokuyorum, mutlak bu.

Sanrılar, bitip tükenmeyen sanrılar. Elde ettiğim hep suydı: artık tarihe inancı olmamak, unutmak ilkeleri. Keseceğim sesimi evet: Ozanlarla sihirbazlar kıskanacaklar. Bir kez daha zenginim ben, gelin biz de mıhsıçtı olalım deniz gibi.

Al işte! Yaşamın saati durdu az önce. Yeryüzünde değilim artık. – Dinbilim usluluğu doğru ola, aşağıda da cehennem, – cennetse yukarda. – Kendinden geçme, karabasan, alevlerin yuvasında çekilecek bir uyku.

(Türkçesi: Ferit EDGÜ)

SAADET

Ey mevsimler, ey şatolar!
Kusursuz olan ruh hangisidir?

Şayan-ı hayret mütalâasını yaptım
Kimsenin kurtulamadığı saadetin.

Ona Golva horozunun
Her ötüşünde selam.

Ah! Artık hiçbir arzum olmayacak.
Çünkü o, hayatımı zaptetti.

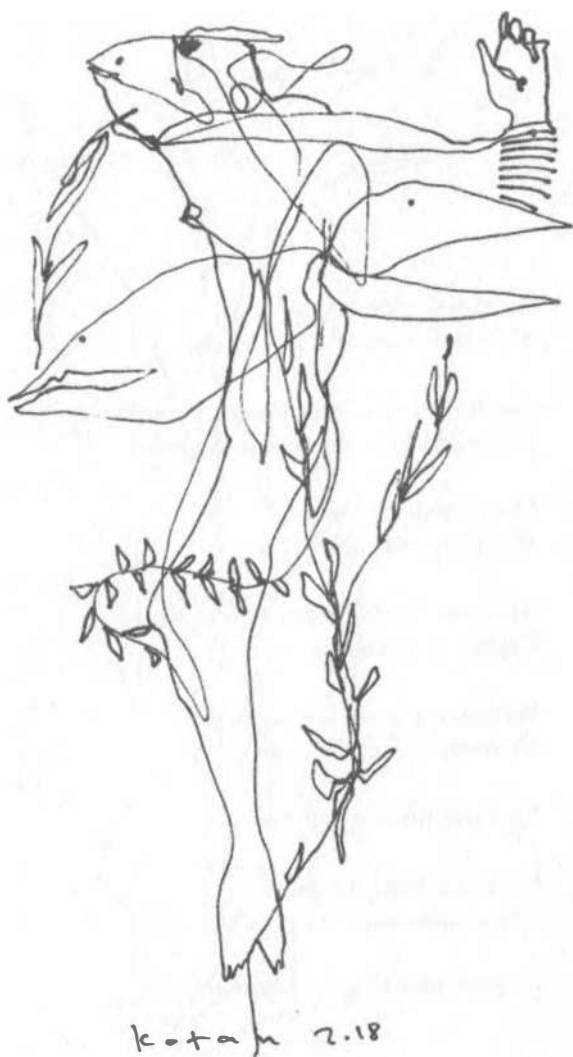
Bu haz ruhu ve bedeni sardı
Ve bütün cihetleri dağıttı.

Ey mevsimler, ey şatolar!

Kurtuluş saati, heyhat!
Ölüm saati olacak.

Ey mevsimler, ey şatolar!

(*Türkçesi: Orhan Veli KANIK*)

kotah 2.18

İnsan çalışması! Uçurumumu zaman zaman aydınlatan patlama. “Boş değil hiçbir şey; bilime doğru ve ileri!” diye bağırıyor. Yeni din kitabı, tüm yeryüzü demektir bu. Ama kötülerin, aylakların ölüleri yürekleri üstüne düşüyor başkalarının. Ah! Çabuk, çabuk biraz orda; geceyi aşarak, bu gelecekteki cezalar, bu sonsuz... Kaçınabilecek miyiz bunlardan?

– Ne gelir elden? Kabullendim bir kez çalışmayı; ağır basıyor bilim, çok ağır. Uzaklaşsın yakarına, uzaklaşsın, gürlesin aydınlık... İyiden iyiye, görüyorum. Çok hasit oluyor bu, yakıcı sıcak; vazgeçebilir benden. Ödevim var benim; onu bir yana bırakarak, öbür çocuklarının yaptıkları gibi, koltuklarını kabarta kabarta dolaşabilirim ben de.

Aşınmış bir kez yaşantım. Hadi! Yapmacık yapalım, aylaklaşalım, ah acıma duygusu! Gülüp oynayarak varolacağız biz, canavarca aşkları, garip evreni düşleyerek. Kendi kendimize acıyarak, yeryüzü görüntüleriyle kavga dövüş ederek varolacağız, hey soytarı, dilenci, haydut, sanatçı, – muhterem peder! Sayrı yurdunda yatağımın üstüne eğilmiş, bahar kokusu yeniden geldi burnuma, daha da güçlü, kutsal kokuların bekçisi günah çıkarıcı, acı çeken...

Yeniden tanıyorum burada çocukluğumun o berbat eğitimini. Sonrası ne! Defolup gidin yirmi yıllarda!

Çalışma çok hafif geliyor gururuma: Çok kısa bir iş-kence olacak yeryüzüne hıyanetim. Sağa sola saldıracağım son anda.

O zaman. Ah! – Sevgili ruhum, sonsuzluk yitmiş olmayacak mı bizim için!

(Türkçesi: Ferit EDGÜ)

Kotau 7.18

Olmadı mı BİR KEZ benim de gençliğim bıçkın, bitirim masalsı, yazmaya altın yapraklar üstüne, az şey mi bu! Hangi günah, hangi yanlış düşürdü beni bu hallere? Siz hayvanların acıdan inilmediğini, hastaların umutsuzluğa düştüğünü, kötü düşler gördüğünü ölümlerin söyleyip durdunuz boyuna, anlatın da görelim yuvarlanışımı, görelim uykumu. Ben bitip tükenmez PATER ve AVE MARIA'yla bir dilenciden başka neyim ki. ARTIK UNUTTUM KONUŞMAYI!

Kalmadı bir şeyim bugün cehenneminden. Ama ne cehennemdi bu; insanoğlunun kapılarını açtığı o eski cehennem. İnsanoğlunun kapılarını açtığı o eski cehennem.

Aynı çölden, aynı gecede, her vakit yorgun gözlerim açılır gümüş yıldıza her vakit, üç büyücü yürek, ruh, zekâ, kralları hayatın kımıldamadığında. Yeni işin doğuşunu, yeni bilgeliği, zalimlerin ifritlerin kaçışını, alık inançların yıkılışını ne vakit gideceğiz selamlamaya, kumsalların ve tepelerin ötesinden, taparım ilk andıklarına!

Yeryüzünde yeni yıl!

Göklerin türküsü, yürüyüşü halkların!

Köleler, hayatı lanetlemeyelim.

(Türkçesi: Ergin ERTEM -- Demir ÖZLÜ)

✓

10-1-11 7,18

ALLAHAİSMARLADIK

Güz geldi bile! Kendimizi kutsal ışığı bulmaya vermişsek, ne diye sonsuz bir güneşin özlemine duyalım – mevsimlere göre ölenlerden uzak.

Güz. O durgun siste yükselen tekнемiz, yoksulluğun limanına, göğü ateşe; çamura bulanmış koca kente doğru burun kırıyor. Ah! O lime lime paçavralar, yağmurda ıslanmış ekmek, esriklik, beni çarmıha germiş olan o binlerce aşk! Yargılanacak, ölü milyonlarca ruhla vücudun o gulyabani ecesinin sonu bir türlü gelmeyecek demek! İşte bir kez daha, çamurla, vebayla kemirildiğimi, saçlarımda, koltukaltlarımda kurtların kaynaştığını, yüreğimde daha da büyük kurtların dolaştığını, yaşsız, duygusuz yabancılar arasında uzandığımı görüyorum... Ölebilirdim aralarında... Korkunç imge! Tiksiniyorum yoksulluktan.

Ve kıştan korkuyorum, rahatlık mevsimidir kış!

Görürüm kimi vakit göklerde, ak, sevinç içinde uluslarla kaplı uçsuz bucaksız kumsallar. O sabah meltemlerinde, başımın üstünde, o renk renk bayraklarını dalgalandırır kocaman altın bir gemi. Bütün bayramları, utkuları, ağlatıları yarattım bütün. Yeni çiçekler, yeni yıldızlar, yeni tenler, yeni diller bulmaya çalıştım. Doğaüstü güçler edindiğimi sandım. Eh, artık, gömmeliyim hayallerimi, anılarımı. Koca bir sanatçı, öykücü ünü gitti elden!

10. 18

Ben! Ben ki ya sihirbaz, ya da melek gözüyle bakmıştım kendime, her türlü aktörden sıyrılmıştım, toprağa geri verildim, aramak ödeviyle ve o katı gerçeği kucaklamaya! Köylü!

Anladım mı? Acımak benim için ölümün kızkardeşi mi yoksa?

Yalanla beslendiğim için özür dileyeceğim, artık. Bırakın beni.

Ama bir dost el de mi yok! Nereye tutunmalı?

Evet, yeni saat, hiç olmazsa, çok daha amansızdır.

Utkuyu kazandım diyebilirim çünkü: dış gıcırdatmalarını, ateşin ısıkları, o kokuşmuş iç çekişleri duruldu. Bütün iğrenç anılar silinip gidiyor. Son pişmanlıklarım da kaçıp gitti, – dilenciler, haydutlar, ölümün aradıkları, o her çeşit geri zekâlılar için duyduğum kıskançlıklar geride kaldı. Ey cehennemlikler, öcümü almaya kalksam!

Artık kesinlikle çağdaş olmak gerek.

Paydos yakarılara: atılan adımı geri çekmemeli. Aman-sız gece! Kurumuş kan tütüyor yüzümde, arkamda bu korkunç ağaççıktan başka bir şey kalmadı!.. Ussal kav-gada insanların savaşı kadar yabancı; ama adaletin beli-rişinden yalnızca Tanrı tat alıyor.

Arifedeyiz oysa. Kabullenelim sertliğin, gerçek sevgi-
lerin tüm akışlarını. Ve şafakla birlikte, ateşli bir sabırla
silahlanmış olarak, gireceğiz yüce kentlere.

Dost bir eliydi sözünü ettiğim! Artık bütün o eski yabancı sevilere gülebilirim, az şey mi bu, şu yalancı çiftleri utançlara salabilirim, – kadınların cehennemini gördüm orada; – ve bundan böyle izin verilecek bana doğruyu ele geçirmem bir ruhla vücutta.

Nisan – Ağustos, 1873

(Türkçesi: İlhan BERK)

TUFANDAN SONRA

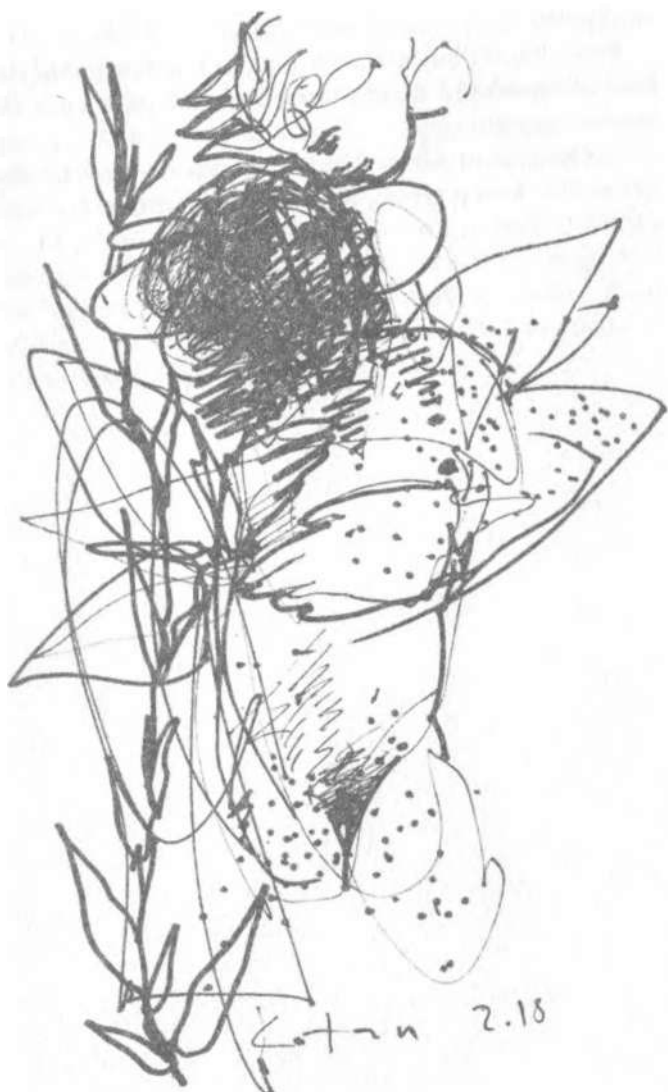
Bir tavşan durdu da yoncalarla kıpır kıpır çingirak çiçekleri arasında, örümcek ağları içinden doğru dua etti gökkuşağına.

Kayıplara mı karışacaktı! O dörtbaşı mamur taşlar, ya çiçekler tam açmışken hem de!

Çöp içinde yüzen ana cadde boyunca kerevetler dizildi. Minyatürlerdeki gibi yukarlara asılmış bir denize doğru kaldırıldı, gemiler çekildi.

Mavi Sakal'ın evinde dere gibi aktı kan – ya mezbahalar, ya o camları Tanrı mühründen görünmez olmuş kanlı meydanlar. Dere gibi aktı kan, bir o kadar da süt.

Kuduzlar yapı yaptı. Kahveler tüttü kahve ocaklarında. Camları hâlâ zangır zangır camlı köşkte karalar giymiş çocukların yıldızlı resimlere daldı gözleri.

Çat! Kapı çalındı; köyün meydanlığında bir çocuk fırladıklarıyla tek mil kulelerdeki horozların aklına uyup kollarını döndürmeye başladı, çakmak çakmak sağanağın altında.

Filan hanım kuyruklu bir piyano kurdurttu Alp dağlarına. Katedralin binbir mihrabında kudas ve vaftiz ayinleri yapıldı.

Yollara düştü kervanlar. Harcedildi de buzların her cümerciyle kutup gecesi, kuruldu İspilandit Oteli.

O zamandan beri ay, kekik kırlarından gelen ağlamaklı çakal sesleri ısıtır oldu – bir de meyve bahçelerinde dolaşan tahta papuçlu çoban türküleri. Derken filize durmuş eflâtun korudaki peri Evkarıs geldi yanıma, dedi, bahar geldi.

Kaynayın! Pınarlar, taşın, katın köprüleri önünüze, basın ormanları siyah kumaşlar, orglar, şimşekler, gökgürültüleri, kabarın hadi çağlayın; hadi su; hadisene keder, kaldırın ayağa sesleri.

Değil mi ki onlar senli-benli gitti derler! O dörtbaşı mamur taşlar! O açmaya varmış çiçekler! – değil mi ki bir kasvettir kalan geriye! Ecenin haliyse malûm, toprak mangalının korlarını karıştırmaya dalmış büyücü, bilir ya söylemez bizim bildiğimizi.

(Türkçesi: Can YÜCEL)

YAŞAMLAR

I

Ey o koca caddeleri kutsal ülkenin, taraçaları o tapınağın! Bana atasözlerini açıklayan o Brahman'a ne oldu? O çağlardan, o yerlerden, hâlâ o ihtivar kadınları bile görüyorum! Nehirlere doğru uzanan gümüş, güneş saatleri, dostun omzumdaki elini, sonra o baharat kokulu ovalarda ayaküstü sevişmelerimizi hatırlıyorum. – Düşüncemin yöresinde kızıl güvercinlerin uçuşu gürlüyor. – Buraya sürülmüş, bütün edebiyatların o ölümsüz oyunlarını oynayacak bir sahnem oldu. Size o duyulmadık zenginlikleri bir bir gösterecektim. Sizin bulduğunuz o gömülerin tarihini inceliyorum. Sonrasını görüyorum! Kaos kadar hor görülüyor işte bilgeliğim. Sizi bekleyen şaşkınlığın yanında nedir ki benim hiçliğim?

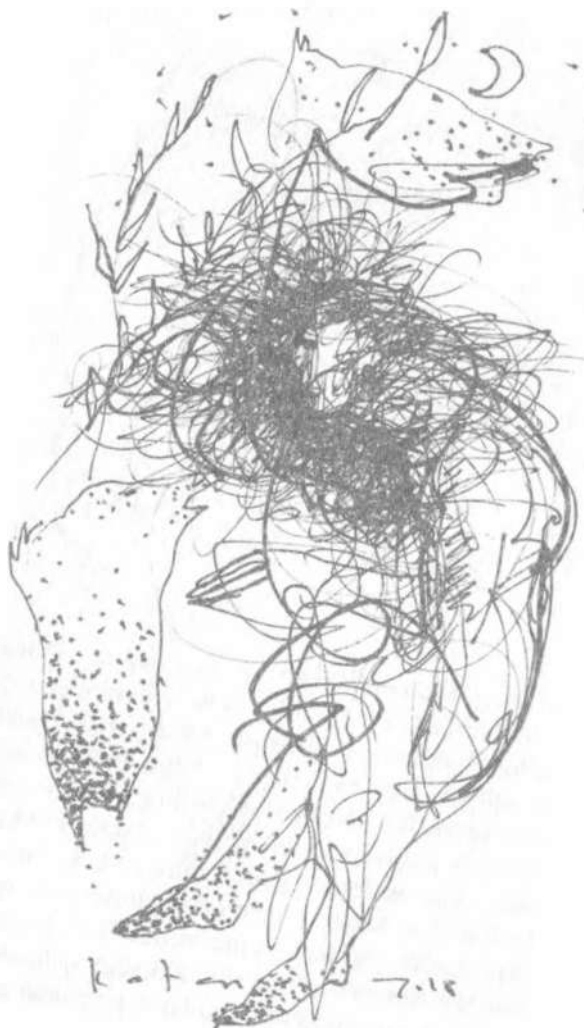
Gelip geçmiş bütün bulmanların üstünde bir bulmanın ben; aşkın anahtarları gibi bir şey bulmuş bir ezgici hem de. şimdi, tok bir gökyüzüyle cılız bir toprağın ağıası olan ben, o dilenci çocukluk, mezlik ya da o takunyalarla geliş, tartışmalar, o beş altı kezlik dulluk, o kalın kafalığımın arkadaşlar kadar sesimi ykseltemediğim o birkaç düğün anıları ile heyecanlanmayı deniyorum. Yakınmıyorum o eski tanrısal sevinç payımdan: bu kaba toprağın yalın havası benim amansız şpheciliğimi enikonu besliyor. Ama bu şüphecilik bundan böyle uygulanmayacağına ve ben de zaten yeni bir acıya, yıkıma bel bağıladığımın göre – korkunç bir deli olup çıkmayı bekliyorum.

III

On iki yaşında, beni kilitledikleri bir tavan arasında tanıdım dünyayı, insanlık komedyasını betimledim. Bir mahzende öğrendim tarihi. Bir kuzey kentinin gece eğlencelerinde, eski ressamların bütün kadınlarına rastladım. Paris'te, eski bir dar sokakta bana bütün geçmiş çağların bilimlerini öğretiler. Doğu'yla dopdolu güzelim bir evde, yüce yapıtımı tamamlayıp ulu emekliliğimi geçirdim. Kanımı karıştırdım durdum. Ödevim geri verildi bana. Bunu hiç düşünmemeli artık. Öbür dünyalı biriyim ben aslında, görevlendirildiğim bir iş yok.

(Türkçesi: İlhan BERK)

KENTLER

Kentler şu gördüklerin! İşte şu düş dağları, Alleg-hany'ler, Lübnanlar hep bu ulus için yükselmiş! Görünmez makaralarla raylar üzerinde billur, ahşap kulübeler gidip geliyor. Dev heykeller ve bakır palmiyelerle çevrili o eski yanardağ ağızları tatlı tatlı görölüyor ateş içinde. Kulübeler ardına asılı kanallarda sevdalı şenlikler yankılanıyor. Çan seslerinin avı çınılıyor boğazlarda. Dev şarkıcı loncaları koşarak geliyorlar; dorukların ışığı gibi pırıl pırıl yanan giysilerle, sancaklarla. Taraçalarda, yarlar ortasında Roland'lar yiğitlik havaları çalmakta. Uçurumların yaya köprülerinde, hanların damında gökyüzünün sıcaklığı bayraklarla süslüyor direkleri. Tanrılaştırmaların çöküşü esiyor o yüksek bölgelere, melegimsi atkadınlar çığlar içinde koşuyorken.

kat 2008

En yüksek dağ sırtının yüzeyi üstünde Venüs'ün ölümsüz doğuşuyla bulanmış bir deniz, musiki derneklerinin donanmalarıyla, incilerin, değerli kabukların uğultusuyla yüklü, – o deniz arasına kabarıyor öldürücü gürlemelerle. Taslarımız, silahlarımız büyüklüğünde bir ekin böğürüyor yamaçlarda. Kıp kızıl, süt rengi urbaları içinde periler alay alay çıkmakta sel çukurlarından. Yukarıda, ayakları çağlayan ve dikenlere gömülmüş, geyikler memelerini emiyor Diana'nın. Dış mahalle Bakkal'ları hıçkırıyorlar; ay yanıyor, uluyor. Venüs demircilerin, keşişlerin mağaralarına giriyor. Gözetleme kulelerinden çanlar ulusların özlemini şakımakta. Bilinmeyen musiki duyuluyor kemik şatolarından. Efsaneler geliyor; coşuklar saldırıyor kasabalara. Boralar cenneti çöküyor. Yabanlar tepiniyor ara vermeden. Bir saatliğine bende karışıyorum bir Bağdat caddesinin kalabalığı içine. Ortalıklar ağır melteme karşı, o yeni çalışmalarının sevincini şakiye dursun ben dolanıyorum, içlerinde kendimizi bulabileceğimiz masalsı dağ görüntülerinden sıyrılmadan.

Hangi iyi kollar, güzel çağlar bana geri verecek düşle-
rimin, kıpırtılarımın çıkıp geldiği o bölgeyi?

(Türkçesi: Can ALKOR)

Helena'ya karşı düzen kurdular kız gibi gölgelerde
güzellik suları, kımıldamaz parıltılar, yıldızsal susku
içinde.

Yakıcı yaz sıcağı o dilsiz kuşlara teslim edildi, isten-
miş uyuşukluk bir paha biçilmez yas kaynağına, – cansız
kokuların, ölü sevgilerin koylarında.

10-7-2018

– oduncu kızların şarkı çağından sonra dosdoğru korunun yıkıntısı içinde uğuldayan dereye; çingirak seslerinden o yankılı vadilere, çığlık çığlığa bozkıra.

Ürperdiler Helena’nın çocukluğu için sık fundalıklar gölgeler, yoksulların göğsü ve göğün efsaneleri.

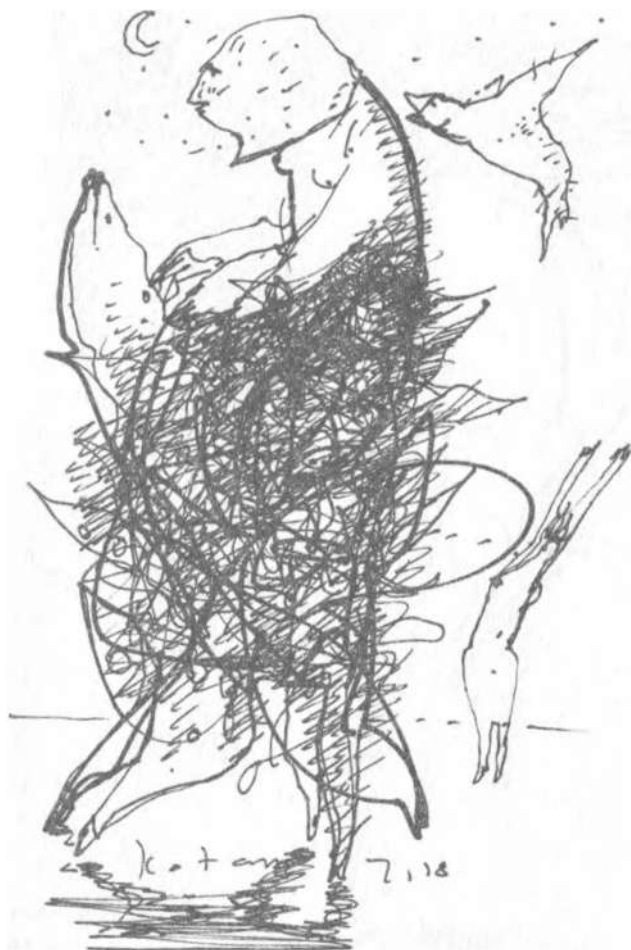
Onun gözleri, onun dansı daha da üstün eşsiz ısıltılardan, yıldızlar dünyasının o soğuk etkisinden, o biricik bezekle, o biricik saatin tadınlarından.

(Türkçesi: Can ALKOR)

BOTTOM

Büyük kişiliğim için çok çetindi ya gerçek, yine de kendimi hanımımın evinde buldum; kül rengi mavi, iri bir kuş olmuşum, kanatlarını akşam gölgeleri içinde sü-rüyerek tavanın silmelerine doğru havalanan.

O tapılası mücevherlerini, teninin başyapıtlarını taşıyan yatağın ayakucunda dişetleri mosmor, göğsünün kılları üzüntüden ağarmış bir ayı azmanı oldum, gözlerim konsoldaki billur, gümüş takımlarda.

Gölge oldu, bir yanar akvaryum oldu her şey. Sabahleyin – kavgacı temmuz şafağıyla – çıktım kırlara: Koca eşek, anırarak; derdimi sopa gibi sallayarak koştum öyle, ta yöreden Sabin kızları gelip kendilerini göğsüme atıncaya dek.

(Türkçesi: Can ALKOR)

İKİ MEKTUP

Theodore Banville'e

Charleville (Ardennes) 24 Mayıs 1870

Sayın Üstat;

Sevgi dolu aylardayız; yaşıam on yedi. Şu umut ve kuruntular çağı dedikleri; ve işte Esi Perisi'nin şöyle parmak ucuyla dokunduğu bir çocuk olan ben –kaba kaçtıysa bağışlayın– inançlarımı umutlarımı, coşkularımı, şu ozanlara vergi şeyleri dile getirmeye giriştim, bahar dediğim bu işte benim.

Bu şiirlerden bir kaçını size gönderiyorsam –iyi yürekli basımcı Alphonse Lemerre aracılığıyla–, ozan bir parnasyen olduğuna göre bu benim, sizi, biraz safça olacak ama bir Ronsard torunu, 1830 ustalarımızın bir kardeşi, gerçek bir romantik, gerçek bir ozan görmem-dendir. Nedeni bu işte. Aptalca bir şey değil mi ama yine de? (...)

İki yıla, belki de bir yıla kalmaz Paris'teyim...

Hep iki tanrıçaya, Esi Perisi ve Özgürlüğe tapacağıma ant içerim sayın üstat.

Bu şiirleri okurken pek öyle burun kıvrımayın sakın: Credo in Uman parçasına parnasyenler arasında ufak bir yer ayırtabilirsiniz beni umut ve sevinçten deliye döndürmüş olursunuz...

Bu şiirler hele bir de Parnesse Contemporain'de yer alsalar? Ozanların tek inancı değil mi onlar?

Adım pek duyulmuş değil; ne önemi var ama? Ozanlar kardeş sayılır. İnanç dolu, sevgi dolu, umut doludur bu şiirler: Hepsi bu.

Sayın üstat, üstadım, bana destek olun biraz: Gençim, biraz el uzatın bana.

(Türkçesi: Tahsin SARAÇ)

Marsilya, 15 Temmuz 1891

İsabelle'ciğim;

13 Temmuz tarihli mektubunu aldım, karşılığını hemen yazıyorum. Elimdeki hastane raporu ve levazım da-iresinin yazısıyla ne gibi bir atılımda bulunabileceğim bakalım. Bu işin bir çözüme vardığını görmek çok hoşuma gidecek kuşkusuz; ama nerede! Bunu bir türlü başaramıyorum ben. Neyse iş olacağına varır. Bu iki belgeyle cezaevine düşmeyeceğim artık hiç olmazsa; Süel yasası hastanede bile olsa bir sakatı içeri tıkabilir çünkü. Fransa'ya döndüğümü bildirme işine gelince, kime ya da nereye bildireceğim bunu peki? Yanımda beni bu konuda aydınlatacak kimse yok; bu tahta bacaklarla daire dolaşabileceğim günler ise çok, ama çok gerilerde kaldı artık.

Dolaşabilme yollarını düşünmekle geçiyor gecem gündüzüm. Tam bir işkence bu. Şunu şunu yapmak, şuraya şuraya gitmek, görmek, yaşamak, çıkıp dolaşmak istiyor canım; olmuyor. Ölünceye dek değilse bile, uzun bir süre için, hiç olmazsa olmayacak yine de. Şu lanetli koltuk değneklerinden başka bir şey gördüğüm yok yanımda yöremde. Onlarsız tek adım atamıyor, varolduğumu anlayamıyorum. En işkenceli beden hareketleri yapmadan giysilerimi bile giyemiyorum. Evet doğru, koltuk değneklerimle neredeyse koşabilecek kerteye geldim ama merdiven inip çıkamıyorum; hele yer de biraz inişli çıkışlı oldu mu bir omzumun öbürüne bindirişi bitiriyor beni. Sağ kol ve sağ omzumda büyük bir sinir ağrısı varken, bu koltukaltılarımı testere gibi biçen koltuk değneklerinin ağrısı ekleniyor bir de! Sol bacağımdaki sinir ağrısı da başka: Ve bütün bunların yanında, yaşıyor görünmek için, bütün gün cambazlığa kalkışmak da caba.

Sevgili kardeşim, en sonu, sayrılığımın nedeni şu oldu sanırım: Harar'da Kasım'dan Mart'a dek havalar soğuk olur. Her zaman ki gibi, hemen hemen hiç giyinmiyorum desem yeri. Giydiğim bir keten pantolon, bir pamuk gömlek. Oysa günde 15-40 kilometrelik yaya yürüyüşler, ülkenin sarp dağlarında saçma at gezintileri yapıyordum. Bu yorgunluk, bu üşütme ve terlemeler dizde bir eklem ağrısı yaptı sanıyorum. Dizkapağı altında bir çekiç vuruşu gibi her dakika zonklayan bir sızı; damar çekildi, baldır siniri büzüldü. Ardından tüm diz damarlarının şişmesi geldi. Varisi andıran bir şişme. Gezip dolaşüyor ve bir hava cereyanı işi deyip, durmadan çalışıyordum, hem her zamankinden daha çok. Sonra sonra dizdeki ağrılar arttı. Her adım atışta, yandan bir çivi saplanıyormuş gibi oldu. Hep gezip dolaşıyordum ama daha bir güçlkle olsa bile bu; özellikle ata biniyordum, oysa her defasında bir sakat gibi iniyordum yere. Daha sonra dizin üstü şişti, dizkapağı kabardı, diz arkası da bunun dışında kalmadı. Kan dolaşımı güçleşiyor, sızı böbrek ve ayak topuğuna dek bütün sinirleri sarıyordu. Artık ancak iyice topallayarak yürüyebiliyordum. Ama hep çalışmak zorunluluğundaydım, yapacak çok şeyim vardı. O zaman sarılı bacağımı hep yukarda tutmaya, onu hep yıkayıp ovmaya başladım, ama bundan bir şey çıkmadı. Bu arada yavaş yavaş iştahım da kesilmeye başladı. İnatçı bir uykusuzluk baş gösterdi. Çelimsizleşiyor ve gitgide güçten düşüyordum. Mart'ın on beşine doğru, yatmaya, hiç olmazsa yatay durumumu korumaya karar verdim. Yatağımı bir pencere arasına yerleştirdim, buradan tezgâhımı, ticaret defterlerimi ve terazilerimi gözaltında bulundurabiliyordum; işi yürütmek için adamlarıma daha çok para veriyordum; kendim de uzanıyor, daha doğrusu hasta bacağımı uzatıyordum. Ama şişkinlikten dizim gitgide bir top gibi oluyordu. Diz kapağım şişkinliği yapan cerahat içinde kıpırdayamaz hale gelmişti, birkaç gün sonra da kemik gibi sertleştiğini ürküntüyle gördüm. Baktım bütün ba-

cak kaskatı, evet sekiz günde kaskatı kesildi. Artık yüz-
numaraya sürünerek gidebiliyordum. Bu arada bacak ve
baldırın üst kısmı durmadan inceliirken, diz ve arkası ha
bire şişiyor ya da daha doğrusu kemikleşiyordu, tinsel
ve tensel çöküş gittikçe daha kötüye gidiyordu. Mart
sonunda gitmeye karar verdim. Birkaç gün içinde bütün
malları zararına satıp elden çıkardım. Bacağımdaki sert-
lik ve acı katır, hatta deveye binmeme engel olduğun-
dan kendime kapalı bir sedyeye yaptırdım, bunu on altı
erkek on beş günde Zeilah'a taşıdı. Yolculuğun ikinci
günü kervandan geride kaldığımdan ıssız, ıpıssız bir
yerde yağmura yakalandım, on altı saat sular içinde
uzanmış kaldım. Ne altına sığınabileceğim bir yer vardı
ne de kımıldayabilmek olanağım. Bunun çok büyük za-
rarı dokundu bana. Yol boyunca sedyemden hiç kalka-
madım. Yere koydukları zaman bile üstüme çadır geri-
yorlardı; sedyemin yanında ellerimle bir çukur kazıyor,
güçbela yan dönerek dışarı çıkıyor, sonra da üstünü top-
rakla örtüyordum. Sabah olunca önce üstümdeki çadırı,
sonra da beni kaldırıp götürüyorlardı. Bitmiş felce uğ-
ramış bir durumda vardım Zeilah'a. Orada da ancak
dört saat dinlenebildim: Aden'e gidecek bir vapur vardı.
Bir şiltenin üstünde tutup atıverdiler güverteye (Gemiye
sedyemle bindirmeleri gerekti). Üç gün ağzıma bir şey
koymaksızın deniz tutmasından kıvrandım durdum.
Aden'de yine sedyeyle iniş, üç gün M. 'Tian'ın evinde
kaldım, hesaplarımızı görüşüp temizledik, sonra hasta-
neye gittim, burada İngiliz doktor, hemen Avrupa'ya
geçmemi salık verdi.

İnancım şu ki, bu eklem ağrısı daha ilk gününde ba-
kılmış olsaydı hemencecik geçer ve ardından bunca ka-
rışıklık çıkmazdı. Ama bunu nerden bilecektim ben. Yü-
rümekte ve aşırı çalışmaktaki inadımla, her şeyi berbat
eden kendim oldum. Neden okullarda hiç sağlık bilgisi
öğretmezler; herkese hiç olmazsa böyle aptallıklar yap-
mayacak kadarını?

Şu benim düştüğüm durumuma düşen biri gelip de

bana akıl danışacak olursa, kendisine şunu derim: bu duruma mı düştünüz? Sakın bacağınızı kestirmeyin. Kendinizi kıyım kıyım kıydırın, doğratın, parça parça ettirin, ama sakın bacağınızı kestirmek acısını tatmayın. Ölmek, eksik bir organla yaşamaktan bin kez yeğdir her zaman. Hem de çok kişi bunu böyle yapmıştır, yeniden başlamak elde olsaydı, benim de yapacağım bu olurdu. Bir organını kestirmektense, bin yıl cehennem acısı çekmek daha iyi!

Sonuma bak işte: oturmuş kalmışım, ara sıra koltuk değneklerimle doğruluyor, yüz adım kadar sekiyorum, sonra dönüp yine oturuyorum. Ellerim hiçbir şey tutamıyor. Yürürken başımı tek ayağımla ve koltuk değneklerimin ucundan başka yere çeviremiyorum. Düşünün, baş ve omuzlar yere eğilmiş, bir kambur gibi şişmişsiniz, çarpıp o bir bacağınızı da kırarlar korkusuyla, yörenizdeki kişi ve nesneler kırırdadıkça tirtir titriyorsunuz. Sek sek yürüyüşünüze bakıp üstünüze gülüyorlar. Yerinize oturunca elleriniz sinirden titriyor; koltukaltılarınız testereyle biçilmiş gibi, yüzünüz aptal suratına dönmüş. Bir umutsuzluktur kaplıyor yeniden içinizi. Ve tam bir ne yapacağını bilmezlik içinde, olduğunuz yerde kalıyor, ağlıyor, geceyi bekliyorsunuz; size hiç göz kırptırmayacak geceyi ve bu geceden daha sıkıntılı sabahı. Ve böyle bin bir şey...

Gerisi gelecek mektuba.

En iyi dileklerimle.

(Türkçesi: Tahsin SARAÇ)

TARİHLERLE RIMBAUD'UN YAŞAM ÖYKÜSÜ

1854

Jean Nicolas-Arthur Rimbaud, 20 Ekim'de Charleville'de, XII. Napolyon (bugünkü Thiers) Sokağı'nda, ana tarafından büyük babası Nicolas Cuif'in evinde doğar. Babası Piyade Yüzbaşı Frederic Rimbaud, annesi köylü kökenli Vitalie Cuif'dir.

1860

Kız kardeşi Isabelle Rimbaud dünyaya gelir. Yüzbaşı Rimbaud, Ağustos ayında ailesinden kesin olarak ayrılır ve Grenoble'daki garnizona katılır. Ve daha sonra da bir daha kendisinden haber alınmaz.

1861

Charleville'deki Rossat Okulu'na girer. Dokuz yaşında yazdığı düz yazılarla yeteneğini ortaya koyar.

1865

Paques tatilinden sonra onu Charleville Koleji'nin yedinci sınıfında buluyoruz; altıncı sınıfa Eylül'de geçer ve birkaç ay sonra ilk şiirlerini yazar. Zekâsının olgunluğunu fark eden öğretmenleri onu 1866 Eylül'ünde beşinci sınıftan atlatarak dörde alırlar.

1868

Rimbaud “*çok büyük bir gizlilikle*” ve birinci komünyan dolayısıyla, imparatorluk prensine Latince manzum bir mektup yollar.

1869

Rimbaud okul arkadaşlarını ve öğretmenlerini yazdığı Latince mısralar ve bu mısralardaki düzen ustalığıyla şaşırtır. Le Moniteur de l'Enseignement Scondaire'i ardı ardına üç kompozisyon olarak Latince yayımlar. Adı Jugurtha olan üçüncüsü, yazara Akademi Ödülü'nü kazandırır. İkinci sınıftadır ve öğretmeni M. Duprez'dir.

Öte yandan 1869 yılı, ilk Fransızca şiirleriyle onu tanıdığımız yıldır: Les Erennes de Orphelins. Bunları la Revue pour Tous'a yollar, Ocak 1870 sayısında yayınlanır.

1870

Bu yılda Rimbaud'nun gerçek şiirsel dehasının uyanıldığını görürüz. Son sınıfa geçer ve sevgiyle bağlanır, kendine sırdaş olan devrimci genç öğretmen George Izambard'a.

Bu öğretmen ona Rebalais'yi, Victor Hugo'yu okutur; 24 Mayıs'ta Rimbaud, *Duyum*, *Ofelya* ve *Credo in Unam*'ı (sonradan Soleil et Chairadini adını alır) yayınlaması umuduyla Parnase Contemporain'e gönderir. Haftalık yergi dergisi La Charge'in Trois Baisers adıyla Premiere Soiée'yi yayımlamasından son derece mutlu olur.

Yaz ortasında savaş patlar. İlk terslikler belirmiştir. 29 Ağustos'ta Rimbaud değerli kitaplarını satar, Charle-roi için bilet alır, ama Paris'e dek inmez trenden; orada imparatorluk hükümetinin beklenen düşüşünü izlemeyi ummaktadır. Vardığı zaman 13 Frank borçludur ve Mazas'da hapsedilmiştir. Mektup yazdığı Izambard kurtarır ve Douai'da elinden tutar onun. Charleville'e döner ve on gün sonra kaçar yeniden.

Kendine Charleroi'da bir gazetenin yazı kadrosundan bir iş bulabileceği umuduyla Belçika'ya doğru yürüyerek yola çıkar.

La Maline, Au Cabaret-Vert, Le Buffet, Rêvé pour l'hiver, Ma Bohême'i yazar. Gazetecilik arzusunda hayal kırıklığına uğrayarak, Brüksel'e dek gider. Izambard'ın bir dostu onu kabul edip, yeniden Douai'de Rages de Césars, L'Eclatante Victoire de Sarrebrück, Le Dormeur du Val, Le Mal'i yazar. Madame Rimbaud onu yeniden Charleville'e getirtmek için haber yollar.

1871

Günlerini Charleville'deki kitaplıkta ve biyografisine göre Fransız sosyalistlerini okumakla geçirir. Bunlar Proudhon, Babeuf, Saint-Simon, 18. yüzyıl romanları ve gizemli yapıtlardır.

25 Şubat'ta üçüncü kez kaçır Rimbaud; gümüş saatini satarak Paris için tren bileti alır. Başkent sokaklarında on beş gün kadar serseri serseri dolaşır, tam bir başboşluk içinde ve düşman tuzaklarının ortasından, yürüyerek Charleville'e döner.

15 Mayıs'ta Demeny'ye yazdığı Leltre du Voyant denen ünlü mektubunu gönderir.

Papalığa ve Hristiyanlığa karşı çıkışının şiddetli bunalımları baş gösterir. 15 Ağustos'da Banville'e 14 Temmuz tarihli "Ce qu'on dit au Poète propos de Fleurs" şiirini yollar.

Charleville'de Rimbaud hayatından memnundur; gizemli şiire vurgundur ve Verlaine'i tanımıştır. Bretagne ona, Verlaine'le ilgi kurma olanağı verir. Genç şair coşkuyla kabul eder. Verlaine Rimbaud'nun kendine gönderdiği birkaç dizesini okuduktan sonra ona şöyle yazar:

"Geliniz yüce yürekli dostum, Çağırıyor ve bekliyorum sizi".

Eylül sonunda Rimbaud arasında Sarhoş Gemi'nin de bulunduğu şiirlerini toplayıp Paris'e gelir. Önce Vér-

laine'nin kayınbabasının yanına yerleşir Vêrlaine ve karısıyla birlikte.

1872

Rimbaud ve Vêrlaine birlikte günlerini ve gecelerini Quartier Latin'deki kahvelerde geçirirler. Bu yüzden karısıyla Vêrlaine arasında olaylar patlak verir. Ocak'ta Rimbaud, Forain'le beraber Campagne-Première Sokağı'nda oturur. Daha sonra Banville onu Buci Sokağı'ndaki bir çatı katına yerleştirir.

Rimbaud ve Vêrlaine, Vilains Bonshommes'ların Racine Sokağı'nda Etrangers Oteli'ndeki toplantılarına katılır. Orada Albert Mèrat, Léon Valade, Charles Cros, Jean Richepin, Raoul Ponchan, André Gill ve müzisyen Cabaner ile karşılaşır. Cercle'in üyeleri zamanın ünlü şairlerinin tarzında ve birbirlerine öykünerek düzdükleri şiirleri yazdıkları bir tür Livre d'or (altın kitap) tutmak suretiyle eğlenirler.

Mart'ta, Rimbaud Vêrlaine'e karısıyla barışma olanağı vermek için Arden'e döner. Mayıs ayının sonuna dek Charleville'de bulunmak zorunda kalır. Bu ayın içinde Rimbaud Mémoire Michel et Christine, Larme, La Rivière de Cassis, Com! die de la Soif, Bone Pensé edu Matin, Fêtes de la Patience, Chanson de la Plus Haute Tour'u yazar. Mayıs sonunda Vêrlaine'in yalvarmaları üstüne Paris'e gelir yeniden. Haziran'da son şiirlerini yazar: Est-elle Almée? Age d'or, Fêtes de la Faim, O Saisons ô chateaux.

7 Temmuz'da Belçika'ya gitmeyi kararlaştırdıca, Vêrlaine onu izlemek için karısını terk eder. Belçika'dan İngiltere'ye geçerler. Hemen ardından iki şair parasız kalırlar. Karısının anısı çıkmaz Vêrlaine'in aklından ve aleyhine açılan boşanma davası çok üzer onu. Rimbaud birdenbire uzaklaşır ve Aralık sonunda Cherleville'e döner.

Bu son yıl içinde Delahaye'in haklı olarak, deha belirtirlerine göre patlayıcı niteliğini belirttiği Rimbaud bir yandan Illuminations'unu yazmaya başlamıştır. Bunlara

kendisi hiçbir özel ad vermemiş yalnızca “Düz–yazı Şiirler” demiştir. Dostu Ernest Delahaye Charleville’de tatildayken bu şiirlerden bir kaçını okumuştur.

1873

Ocak’ta Verlaine Londra’da hastalanır, annesinin ve Rimbaud’nun merhametini uyandırmak için durumunu biraz abartır. Annesi Londra’ya gelir ve yola çıkması için Rimbaud’ya gerektiği kadar para yollar. Rimbaud Londra’ya gelir ama dostunun iyileşmesinden sonra orada kalmayı kabul etmez. Nisan ayında Roche’da Vouziers civarında bulunan ailesinin yanına gider ve Cehennemde Bir Mevsim’i yazmaya başlar.

Rimbaud Roche’da sıkılır ve Verlaine’le, Bouillon’da 24 Mayıs’da görüşmeyi kabul eder. Orada Ernest Delahaye’e rastlar. Verlaine Rimbaud’yla İngiltere’den ayrılmaya karar verir. Ertesi günü Anvers’e gelirler. Londra’da iki şair arasında yeni kavgalar çıkmıştır. Bu kez de birdenbire bırakıp giden Verlaine olur. Arkadaşını para bile bırakmadan terk eder. Brüksel’e gelir, karısına kendisini affettirmeyi ve tekrar birleşmeyi dener. Kadın yanıtlamaz. Annesi kararlaştırılan randevuya yalnız gelir. Verlaine de artık Rimbaud’ya geri döner ve ona yazar. Rimbaud da gelir Brüksel’e, Verlaine’e kendisinden ayrılmak ve Charleville’e dönmek istediğini bildirir. Verlaine tabancasını bir el ateşleyerek onu bileğinden yaralar. Belçika adaletince iki yıl hapse çarptırılır, Mons’da Carmes Cezaevi’nde cezasını çekmek zorunda kalır. Rimbaud Roche’a kolu askıda döner. Derin bir üzüntü içindedir. Tavan arasına kapanıp Cehennemde Bir Mevsim’i tamamlar. Bu kitapla, henüz on dokuz yaşında olan Rimbaud edebî evrimini tamamlar. Artık hiçbir şey yazmaz.

Cehennemde Bir Mevsim’i bastırır, Brüksel’de ve Paris’teki eski dostlarına yollar birkaç tanesini. Çabucak ilgisizleşir ve artık baskının kalan kısmıyla uğraşmaz.

1875

Bu yılın ilk günlerinde Rimbaud kış başlangıcını Charleville'de geçirir. Daha sonra Almanca öğrenmek için Almanya'ya gider. Öğitmen olarak Stuttgart'ta çalışır. Verlaine Ocak ayı içinde Mons cezaevinden çıkmış ve Katolik geleneklerine yeniden dönmüştür; Stuttgart'daki arkadaşını uyarır ve onunla inançlarını paylaşmayı dener. Verlaine'i çabucak yumruklaşmaya dökülen bir tartışmada bir güzel paylar ve onu iki gün sonra tatilinin yarısında trenle Paris'e dönmeye mecbur eder.

Rimbaud Mayıs'ta yürüyerek Stuttgart'ı terk eder; Württemberg'i, İsviçre'yi geçip İtalya'ya varır ve Milano'da hastalanır. Bir İtalyan kadın tarafından kabul edilir ve bakılır. Yaz başında yeniden Brindisi'ye doğru yürüyerek yola koyulur. Yolda güneş çarpar ve Livourne'deki Fransız konsülü aracılığıyla yurduna gönderilir (Haziran). Marsilya'ya gelir, Ekim'de Charleville'e döner.

Kışı ailesinin yanında İspanyolca, Arapça, İtalyanca, Yunanca ve Flemenkçe'ye çalışarak geçirir.

1876

19 Mayıs'ta Rimbaud Hollanda'ya gider, Hollanda sömürge ordusunda iş bulur. 25 Temmuz'da Batavia'ya varır. Gelişinden üç hafta sonra kaçar. Avrupa'ya dönen bir İngiliz yelkenlisine biner. Bordo'da iner. Yine Charleville'e gelir (31 Aralık).

1877

İçini döktüğü annesine kavuşur ve Nisan'da Viyana'ya hareket eder. Yolda eşkiyalar tarafından soyulur. Avusturya yetkili makamları onu yurduna yollar ve Montmady'den Charleville'e yaya gider. Yine yürüyerek Hollanda'ya hareket eder; oradan geçip Hamburg'a gelir. Bir sirkte tercümanlık yapar. Sonra İsveç'e, Danimarka'ya geçer. Fransız konsülü tarafından Stockholm'e sürülür.

Eylül'de onu Marsilya'da buluruz. Gemi hamalı olarak bir süre çalıştıktan sonra İskenderiye'ye gitmek üzere gemiye biner. Hastadır; Civita-Vechia'da iner. Önce Roma'ya sonra da Charleville'e geri döner. Kışı orada geçirir.

1878

İlkbaharda, Rimbaud bir kez daha Hamburg'a gider. Oradan doğuya gitme çareleri arar. İşleri iyi gitmez; Charleville'e dönmek zorunda kalır. Karlar içinden, çoğunlukla yürüyerek Ekim'de Vozge'leri aşarak İsviçre'ye gelir. Sonra yine yürüyerek Saint-Gothard'a dek varır; Lugano'da Gênas'e gitmek için trene biner. Oradan da gemiyle İskenderiye'ye doğru yola çıkar (19 Ekim).

Kısa bir süre sonra Kıbrıs'a geçer ve bir şirketin şantiye şefi olarak çalışmaya başlar.

1879

Haziran'da hastalanır ve Fransa'ya ailesinin yanına döner. Tifoya yakalanır; çabucak iyileşir. Kışı orada geçirir.

1880

Kıbrıs'a gider yeniden. Genel vali için yapılan sarayın inşaatına nezaret eder. Oradan Mısır'a sonra da Aden'e gemiyle geçer (7 Ağustos). Deri ve kahve ticareti yapar. Harar'a geçer at sırtında.

1881 – 83

Harar'da daha bilinmeyen Ogadine bölgesinin aranması yetkisini alır. O, Bubassa'ya dek giden ve Ogadine'i geçen ilk Avrupalıdır. 10 Aralık'ta Coğrafya Derneği'ne rapor gönderir: Demek gönderilen bu raporu yayımlar.

Vêrlaine 5 Kasım'da 1883'de Lutèce Dergisi'nde Rimbaud üzerine uzun bir inceleme yayımlayacak ve bu yazıyı Les Poètes Maudits (Lanetli Şiirler) adlı kitabına (Vnier Editeur) alacaktır.

1884

Rimbaud Mart ayında Harar'dan ayrılıp altı hafta süren bir yolculuktan sonra Aden'e gelir. Bir Habeş kadınıyla kısa bir ilişki yaşar.

1885 – 1888

Choa'nın (Menelik'in yönettiği Habeşistan Krallığı) Ankober kentinde oturan bir Fransızla, (Pierre Labatut) ile ortak olur. Avrupa'dan silah getirmeyi ve onu Choa kralı Menelik'e satmayı kararlaştırır. Avrupa'dan sağlanacak silahların Menelik'e satışından ortaklar en azından 30.000 altın Frank kazanacaktır.

Rimbaud, Ekim ayında, Obock topraklarının yakınında bulunan Fransız limanı Tarjourah'ya gider. 2000 tüfek ve 60.000 mermiden oluşan yükünü bu limandan alması gerekmektedir. Ama silah ticareti İngilizler tarafından yasaklanmış ve bu yasağa Fransa da uymuştur. Bununla birlikte ayrıcalıklı bir izin almayı başarır, ama hastalanıp Fransa'ya dönmek zorunda kalan Labatut yılsonunda ölür. Rimbaud bunun üzerine, Ekim ayında, tek başına sefere çıkmaya karar verir.

Aynı yıl bu sorunları çözümlemek üzere bütün gücünü harcarken, sembolistlerin dergisi La Vogue'da Cehennemde Bir Mevsim ve Illuminations'un büyük bir bölümü (düzyazı şiirler ve yeni şiirler birlikte) yayımlanır. Bunlar yılsonunda Verlaine'in kısa bir tanıtma yazısıyla birlikte kitap olarak yayımlanır.

Ekim 1886'da, yüz deve ve bir o kadar insandan oluşan kervan Danakils'in çöllerine, volkanik topraklarına dalar. Kervan 6 Şubat 1887'de Chao'nun başkenti Ankober'e ulaşır. Kral Menelik yoktur. Birliklerinden birine saldırmış olan Harar Emiri Abdullah'ı cezalandırmaya gitmiştir. Menelik, Shalanko'da bu iddialı emiri yener. Bundan yaralanarak Harar'ı topraklarına katar. Rimbaud, Ankober'de Labatut'nun alacaklıları ve yerli karılarının kurbanı olur.

Menelik ile ilişki kurar. Durumdan yararlanmak isteyen kurnaz Menelik ölünün borçlarını ödemesi gerektiği bahanesiyle silahlar için çok düşük bir fiyat önerir. Rimbaud onun isteklerine boyun eğer ve 14.000 altın Franklık senet alır.

Rimbaud önce Harar'a sonra da Aden'e gelir.

1891

Ocak ayından itibaren, sağ ayağının zonklamasından kaygılanmaya başlar. Acı büyür ve dizinin şişmesiyle sonuçlanır. Kısa bir süre sonra *“yumruk büyüklüğünde”* bir şişkinlik oluşur.

Mart sonunda, elindeki mal stoklarını satamadan, Harar'dan ayrılmaya karar verir. Bir kervanla yola çıkar, Zeilah Limanı'na kadar bir sedyeyle taşınır. Yağmur mevsimi bu yolculuğu alabildiğine güçleştirir. 19 Nisan günü Aden'e gitmek üzere gemiye biner. Aden'de hemen hastaneye kaldırılır. Doktorlar *“synovite”* tanısını koyarlar. Bacağının kesilmesi önerilir, ama Rimbaud kabul etmez ve Fransa'ya dönme kararı verir. 20 Mayıs'ta Marsilya'ya varır ve hemen Conception Hastanesi'ne kaldırılır. Doktorlar *“neoplazma”*dan, *“carcinome”*dan söz ederler, yani kanserdir hastallığı. Ameliyat gerekmektedir. Bunun üzerine telgrafla (22 Mayıs) annesine haber verir. Akabinde de bir mektup yazar.

21 Mayıs 1891 tarihli mektup da şöyle der annesi ve kız kardeşine:

“Sevgili anneciğim, sevgili kız kardeşim!..

Korkunç acılardan sonra, kendimi Aden'de tedavi ettiremediğim için, gemiye binip Fransa'ya döndüm.

On üç gün acılar içinde kıvrandıktan sonra dün vardım. Geldiğimde kendimi çok zayıf bulduğumdan ve üşüttüğümünden Conception Hastanesi'ne yatmak zorunda kaldım; burada doktor masrafları da içinde olmak üzere, günde on Frank ödüyorum.

Kötüyüm, çok kötü: şu anda iyice şişmiş olan ve kocaman bir balkabağına benzeyen sağ bacağımdaki bu sayrılık yüzünden iskelete döndüm. Bir sinovit, bir hidrartroz, bir eklem ve kemik hastalığı bu.

İhtilatlar bacağı kesilmesi zorunluluğunu yaratmazsa, iyileşmesi çok uzun zaman alacak. Ne olursa olsun, sakat kalacağım sonunda. Ama uzun yaşayacağımı pek sanmıyorum.

Yaşamak olanaksız artık benim için. Yazgım ne karaymış! Ne kara yazgılı oldum!

Paris Ulusal Acentası'ndan çekeceğim otuz altı bin sekiz yüz Franklık bir poliçem var. Ama bu parayı almakla uğraşacak kimsem yok. Bense, yataktan bir adım atacak durumda değilim. Ayrıca üzerimde saklamasını pek beceremediğim bir miktar para var!

Bana hiç yardımınız olmaz mı?"

Annesi birkaç gün sonra gelir; 27 Mayıs günü sağ bacağı kesilir. Tüm yalvarmalarına karşın annesi yanında kalmaz. Artık bundan sonra mektuplarını yalnızca kız kardeşi Isabelle'e yazacaktır. Haziran sonunda enfeksiyon kapmaktan korktuğu için hastaneden kaçır. Trenle Roche'a geçer. Bir ay burada çiftlikte yaşar; bu süre içinde hastalık yayılır, öteki bacağına ve kollarına sıçrar.

Ağustos sonunda, her şeye karşın yola çıkmak ister. Trenle Paris'e gider. 24 Ağustos'ta Marsilya'ya gelir. Kafasında Mısır'a gitmek vardır, ama gene Conception Hastanesi'ne kaldırılır. Artık ona Isabelle göz kulak olacaktır. Gözyaşları, sıkıntı terleri, intihar çağrıları... Ancak çok yüksek dozda verilen morfinler acısını biraz dindirir.

Isabelle'in yoğun istekleri üzerine bir papaz çağrılıp günah çıkartmayı kabul eder. Papaz bu dini telkinden sonra, kız kardeşine (eğer doğruysa gözlemi) şöyle bir itirafta bulunur:

“Kardeşiniz inançlıdır çocuğum; ne dersiniz deyin, o inançlıdır ve hem benim böylesini hiç kimsede görmediğim bir inanç ondaki.”

Ve Rimbaud; dünya şiirinin bu asi çocuğu, 1891’in 10 Kasım günü 37 yaşında kangrenden ölür.

Yapıtlarının ilk kitabı olan Reliquaire, Rudolphe Darzens’in önsözüyle Léon Genonceaux tarafından öldüğü gün yayımlanır.

Rimbaud’nun cesedi Charleville’e götürülür. Cenaze töreni 14 Kasım günü saat onda yapılır.

“Bu birinci sınıf cenaze törenine beş kilise şarkıcısı, sekiz koro çocuğu ve yirmi mum taşıyıcı çocuk katılır. Bu bilinmeyen ölüyü mezarlığa götüren cenaze arabasının arkasında yalnızca iki kişi vardır: Annesi ve kız kardeşi Isabelle.”

İÇİNDEKİLER

Duyum	13
Sansasyon	15
His	17
Ofelya	19
Ofelya	21
Ofelya	27
Vadide Uyuyan	33
Serseriliğim	35
Sarhoş Gemi	37
Sesliler	53
Cehennemde Bir Mevsim	55
Kötü Kan	58
Cehennem Gecesi	62
Saadet	67
Şimşek	69
Sabah	73
Allahaısmarladık	77
Tufandan Sonra	93
Yaşamlar	98
Kentler	104
Fairy	109
Bottom	113
İki Mektup	116
Tarihlerle Rimbaud'un Yaşam Öyküsü	123

Ekili tarlalardan mavi bir yaz akşamı
İnce otlar üstünden yollara düşeceğim.
Dalmışım, bir serinlik alacak tabanımı.
Havalansın saçlarım yele koyvereceğim.

Düşünmeyeceğim hiç, tek söz etmeyeceğim.
Beni yüceltecektir bitmez tükenmez sevi
Başboş, uzaklarda eriyip gideceğim
Doğayla mutluyum ben, sanki kadınla gibi.

Arthur Rimbaud.

ISBN 978-605-9018-56-2

9 786059 018562